

kontrolet (pahrbaudit) ūjota un Pettenkofera uſtahdītas baribas normas, pehz kurām ſewiſchki leelpilſehtās lihds ſchim gandrījs wiſi tā ſauzamee normalee pusdeenaſ galbi bija eerihkoii. Pehz Pettenkofera normas weſelam zilwekam zaurmehrā wajadīgs deenā 118 grammu olaſ baltuma (485 kalorijas), 50 grammu tauku (475 kalorijas), 450 grammu oglenaja-uhdenaja ſaweenojumu (1845 kalorijas), kopā 2805 kalorijas. Zilwekeem, lam jaſtrahdā ſtipri meefas̄ darbi, ſchi norma paaugſtinajaſ wehl par $\frac{1}{5}$, taſ it uſ 3300—3400 kalorijam. Bet te nu iſrahdijs, ka ja zilwekus baroja weenigi ar olaſ baltumu ſaturoſchām weelam, tad to audumi, muſkuli, drihsumā ſahka panihkt, iſdilt, zaur ko tad peerahdijs, la ari tauki un oglenaju-uhdenaju ſaweenojumi zilwekam nepeezeeschami. Pehz See normas daschi dakteri iſdarija iſmehginajumus, tā lahdbs Bresachers pamafinaja olaſ baltuma normu uſ 68 grammeem deenā (118 grammu weetā) un to weetā drusku pa-wairoja tauku un uhdenaju-oglenaju daudsumu. Lahdbs dakteri Klemperherſ pat pamafinaja olaſ baltumu uſ 21 grammu un to teſu pawairoja zitas weelas, la ari deva alkoholu. Alkoholu, ko daudſkahrt tureja tif par neru fairinataju, See peeflaita vee dinamiflām baribas weelam, tā la tas dod lihds 7 kalorijas no grammu — maſleet maſak nekā tauki. See tad nu eeteiz weſelam zilwekam ſchahdu baribas normu deenā: ſwaiga peena 1000 grammu ($\frac{3}{4}$ stopa), gaſas 100 grammu ($\frac{1}{4}$ mahrzinjas), maſes 250 grammu ($\frac{5}{8}$ mahrzinjas), ſweeftia 50 grammu ($\frac{1}{8}$ mahrzinjas), olaſ 40 grammu ($\frac{1}{10}$ mahrzinjas), zułura 60 grammu, ſupas 500 grammu, laſijs 300 grammu, ſeltera uhdens 500 grammu, konjaka resp. degvižna 100 grammu. Schajā baribas daudsumā tad atrodam: ſlah-pelka $1\frac{1}{4}$ grammu resp. 80 grammu olaſ baltuma, tauku 90 grammu, oglenaja-uhdenaja ſaweenojumu 268 grammu, alkoholu 30 grammu, uhdens 2400 grammu, pawifam dſiħwa ſpeħla 2479 kalorijas (Jyoti-Pettenkofera 2805 kaloriju weetā).

Turvali eestlatotees See normā tomeehr nemaš pahral leelu starpibū neatrodam starp pirmego un nezo Pettenkofera. Toita normu, starpiba kalorijās istaifa tif $\frac{1}{2}$, un tif masa starpiba varetu pa datai iifstaidrotees zaur to, kapee See ismehginajumeem bija drusku zitadas dabas un auguma zilwelki nela pee Pettenkofera. Katrā sinā newar vegetariani (stahdubaribas aifstahwji) See panahklumus few par labu isleetot, ja See's ari pamästina galas normu už $\frac{1}{4}$ mahrzinu deenā, tad to teesu tas pagehr daudz peena un sveestia, kas ari tif zaur to dabunami, ka zilwels audse un isleeto dsihwneekus sawā labā — un to stingris vegetarians tathchu nedrihkstetu. Neis nu tā ka tā buhtu jaifstausch wisi dsihwneeli — lopi, ja zilwels negribetu, ka tee apehd wiñu labibu. Ko tas few audsejis, jo ja loopeem lauswaku mairotees, tad tee drihs atnemis varibuu zilweleem.

Ja pēe mums uš semēm wasarā lauka strahdneeki bauda
mas waj nemās galas, bet to teesu dauds peena ehdeenu
un maīses, kā arī reisem pa ūlki, tad ja tik peena peetee-
koshā daudsumā, tad ar to peitiki, strahdneelus ujsuret
weselus ir pehž wejās Pettenkofera-Joita, tāpat pehž See

Ari par zitu juhteku kaitinataju weelu seetoschanu, lätehju, läfiju, fchokoladi, jadomä, ka to leetoschana ees stipri wairumā, pee tam täs paliks stipri lehtafas, jo tropās (karstajds semes strehkds) wehl koti dauds semes gabalu, küt ios war audset un pee tam fapratiga (rationela) semkopiba tropās dauds masakā mehrā wehl attihstijuses, nelamuhu mehrenā klimata.

Kad nu prasam, zil gilwelu waretu dīshwot ahrpus Eiropas, tad wišpirms us Sibirijs pahrejot numis duras azis Sibirijs. Tur pehj 15—20 g. atpakał sawahlām ofiziełam finam ap 240 milj. hektaru (1 hektars = $\frac{1}{10}$ desetinas) derigas semes, bet wehlak israhdiject, ta preeksch dauds apgabaleem pirmas finas bijuschas pahral optimistigas; no Almolinska apgabala peem papreekschu reklinajac $\frac{2}{3}$ derigas semes (30 milj. desetinu), vēž til $\frac{1}{4}$ = 12 milj. desetinu. Ari Rihta-Sibirijsa sevischki derigas semes leelums iusbots pahral augsts; wišpahr leelakais 180 lībds 200 milj. hektaru Sibirijs atradisees semkopibai derigi apgabali, t. i. $\frac{1}{3}$ derigas semes — jo seemelds issteepjas neaugligas un pahral saltds tundras, deenvidds pahral fausti smiltainas un fahls — mahlainas stepes. Ari us derigas semes Sibirijs newaram peenemt til leelas jaurmehra raschas ta Eiropā, jo Sibirijs atgadisees dauds beeschati, ta labiba tils no wasatas salnam apskahbeja. Sibirijs deenvidus daļa ta zeetis alasč no fausuma. Ja preeksch Eiropas peenemam 20.—24. graudu, tad Sibirijs semieem pascheem apstalkeem (apstrahdaschanas uu mehloschanas) drihkf peenemt wišleelais 15.—20. graudu. Kad nu no teem 180 milj. hektaru atskaita atkal $\frac{1}{3}$ meschu, tad atlīktu maišes labibai 30 milj. hektari = 81 milj. puhraveetas, kur waretu isaudset 1640 milj. puhrus labibas, ta tad weenumehr Sibirijs waretu dīshwot ap 350 lībds 400 milj. zilwelu.

Widus-Usjā wehl dauds masak derigas seimes kā Sibīrija. Newaretu nu gan teikt, ka Widus-Usjā seme buhtu neaugliga, tur taisnī loti isplatiti kā fauzamee lössa apgabali (sewischki augliga seme), bet Widus-Usjā mas lee-

normam. Ja peem. strahdneeks dabun deenā $2\frac{1}{2}$ mahzinas rupjas maišes, 1 stopu ūwaiga nenokrejota peem (waj ja tas banda peena putru, tad par nedelu mahrzin ūweesta un wairak mahrzin as beesa peena), $\frac{1}{4}$ mahrzin ūputraimū, weenu ūtiki (tahdu no ūrām 5 eet us mahrzin as), tad tas dabutu par deenu 130—140 grammu ūlaltuma, 500—550 grammu ūglenaju-ūhdenaju ūaveeno jumu un ap 70 grammu tauku, waj ari pehz ūkalorijas rehkinot ap 3200—3400 ūkalorijas, kas pilnigi ūpeeteek ūvidejdarba ūilwela ūsturai, tillab pehz ūwegās, ka jaunās normas ūSeemā ūturpretīm, kur us ūsemē mas peena, ir nepeezē ūschami gala un tauki ūisdaram.

Bet laut nu ari buhtu ūpeerahdits, ka bes galas waistift, ūletojot peenu un ūweestu tās ūweetā, tad tomehr mātizams, ka muhsu ūlaikds ūilwelu wairums ūatsazīsees nūgalas, ne kātrīs ari war panest dauds peena baribas — ir ūilwelki, kas peenu newar eeredset; ūzurmehra ūilwelki ari, ja tam buhs ūswēhle ūtarp galu un peenu, katrei ūkerees ūee galas. Bet par ūisfām ūleetam, ūgalvenakai ūee baribas ūatschu ir ūgaršča un ūparadums, un ūgarščigēm ūzepeſcheem ūatsazītes, ja tahdi ūsasneedsam — to ūlikai ūeſpehiu ūnelelais ūpūzīns ūfanatisku ūgetarianu, kas neatthalas no ūsawām ūeedomam, ari ja teem nahwe jau ūobu galā — un ka ūtingree ūvegetariani, kas ir peena ūnebauda, gandrihs ūiſi ūisskatas ūwahji, par to war ūweegli ūpahrleezīnatees, un ka Afrika ūmēschonu ūtautam, Australeescheem, Induseem, ūkīhneescheem, kas banda wairak ūtahdu baribu, mašak ūmuſlū ūspehla, ka ūEiropēescheem, kas, ja ari ūnebauda dauds galas, ta tomehr tās ūweetā peena ūhdeenus — to ūsin kātrīs ūzīneeks, kas ilgaki tajās ūsemē ūsturejees. ūTapehz ūmum ūnaw dauds ūko ūlaufītees ūjāuno ūmahzību, ka buhs ūatmē ūpavīsam galas baribu.

Strahdneku kustiba Sizilijska

(Beigas.)

Palermas strahdneeku fabeedribas wadonis ir kahd agralais banlas eerednis Bosko, kusch nesen isslaibrojis la winsch pilnigi turotees pee Markha teorijas. Strahd neeku fabeebribas mehrkis esot išnižinat tagadejo algas kahrtibu. „Ko pilsoniba fauz par brihwibū,” tā fabo Bosko, „ta tikai ir brihwibū, lai semalas lauschu schkira issuhltu, bet mehs schahdu warmahzibū išnižinatim, sagahdaſim iħsto brihwibū un aishwabinatim strahdneelus nivinu tagadejā stahwosta.“ Kā zihnas lihdseltus Bosko wiśpiems dibinaja konsuma un strahdneeku beedribas Konsuma beedribas ifgahdaschot nodoktu paſeminaschamu. Strahdneeku beedribas atkal bihdischot pee malas tagadejdarba deweju kahrtibu. Beedribas lozekki flimibas atgadi jeends dabun brihwu ahrstu, lehtakas fahles un ari zitadu yabalstu, ja taš ifrahdaſ par wajadisgu. Beedribu telpa notura daschadus preeskħlaſijumus, lafa laikrafstus un grahmataſ un ifrahda teatra lugas. Tomehr schahd ifrihkojumi, kā ari walara skolas teek notureti tikai daschad leelsko pilj-htu beedribas.

Palermas strahdneeku beedribai parifam ap 10,000

tus, tā kā tur, atskaitot kalnu apgabalus, semlopiba e
spēhjama tikai pēc mohkstīgas apuhdenoschanas un tādā
sīnā visleelais $\frac{1}{10}$ no visas Vidus-Azijas, ja tur pēc
skaita Mongolijs, Mandžuriju, Tibetu, derīga semlopiba
tas būtu visleelais 100 milj. hektaru (ap 275 milj.
puhraveetu), uš kurem varetu dzīhwot ap 200 milj.
zilwelu.

Täpat Arabijā, Persijā, Afganistānā un Beludschistānā pa leelakai daļai seme mahfīligi jaapuhdeno. Ari tur ne varēs atrast wairak kā 10—20% derigas semes, t. i. vis leelakais 200 milj. zilwekiem. Sewischki angliga, kau gan mahfīligi apuhdenojama, buhtu wežā Babilonija, ar 24 milj. hektareem (ap 66 milj. vuhraveetam) koti labas semes. Maš-Afīja, Armenija, Sirija, Kurdistānā pa leelakai daļai istiks bes mahfīligas apuhdenoschanas; tudroschi varēs dīshwot ap 100 milj. zilwelu. Tad no Afījas gandrihs vieszauri deriga seme atrobama Japānā, Ķīnā, Indijā un Afgānījas salās, kopā ap 13 milj. □-kilo metru (verstju) leelā apgabalā. Pee scheem apgabaleen mehs auglibas sinā warom droschi likt to paschu mehrā aukslu, tāhdu likām pee Eiropas — daschds upju lihdsenumā. Ganges upes lihdsenumā pat eespehjams eewahki diwi raschās gadā; seemā tur audse kweeschus, meeschus grīkus un wafarā rihsu, lukturūsu, koļwilnu; bet tāhdu apgabalu nav dauds. Weenumehr par jchām walstīm kop varēs dīshwot ap 2000—2500 milj. zilwelu. Ari tagad tur jau dīshwo ap 800 milj.

Ja nu pahrejam us Afritu, tad wišpirīms mūns krihs
azis flawēnā Nīla semes Egipte — un tur gandrihs ne
eespehjomi wairak semes apuhdenot, apstrahbat, kā tagad
t. i. pavīsam ap 4 milj. hektaru (ap 11 milj. puhraveetu).
Tā ka tur leetus reta leeta, tad wiša augšchana tur at
karas no Nīla upes uhdens un to augstāk pazelt nes
tagad, koti gruhti. No pahrejās Seemet-Afrīkas ir Tu
nisai ap 10 milj. hektaru (ap 26 milj. puhra meetu) de
rigas semes, Tripolisai ar Barku apmehrami tilpat daudz
Aſſirai 14, Marokai ap 20—25 milj. hektaru (55 libd

beedru: amatneeki, algadſchi, laukstrahdneeki, juhrneeki u. t. t.
Beedribas lokalā, par kuriem maksā ikgadus 1000 liru
(380 rbl.) nomas, pee seenam redzamas iſkahrines ar da-
ſchadeem pantineem, kā peem. no ņ. Marks: „Nabaga
rokpelni weenojetees!“ no Wiltora Igo: „Strahdneeki,
wairak droſmes! Nahloine peeder mums!“ no L. Blanka:
„Kur nāv weenadibas, tur brihwiba meli!“ no Bowio:
„Augši peeder sehjejam“ u. z. — Rāhdā ſewiſčkā iſtabā
atrodas wairak ſarkani karogi; iſtabu gresno 3 gipſa tehli,
widū Marks, weenā puſč Mazzinijsa un otrā Garibalda.
Wisu Sizilijas beedribu galvenakā (zentralā) wadiba
atrodas kāhdas ve-mieku ſapulzes rokās, kura pastahro no

9 lozekleem, no kureem 3 ir no Palermas beedribas un ziti
pahrejee no zitām Sizilijas beedribam, no latras pa wee-
nam. Visi 9 weetneku sapulzes lozesti ir wehl pilnīs
satokšņa gadds. Bosko un Verro, pehdejais no Kor-
leonas, ir tilai 27 gadus meži.

Bosko ir nenoledsami ihsta strahdneku kustibas dwehsele. Pehz sawa amata tas ir kahdas bankas grammatikus-wedejs. Iau no sawa 18. gada sahlot winsch bija wijsu Palermas saeedribu sekretars, lajja beedreem preefshā daschadus rakstus un avises. Mailande un Parisē winsch studeja daschadu saeedribu lahrtibu. — Katrai saeedribai ir faws karogs, katrai faws musikas daiktis, kuru wajadsibas brihdi isleeto daschabai finas doschanai. Ari strahdneku himnas netruhfkst un winu mahzas un dseed pat behrni. Sawstarpigū palihdsibas sneegschau beedribas foti eewehro. Gada mafsa beedreem ir wiſai neeziga, tikai $1\frac{1}{2}$ franku (57 kap.) gada. Ja kahdam no beedreem zehlees kahds saudejums, tad wiſi ziti tuhlin sneeds valihdsibu. Daschu saeedribu lozekli ūaujas sawā starpā weens otru par „brahlī“. Grotte kahdā sapulž nesen nospreeda, lai beedri pee fastapschanas isleetotu tā faulto „brahla skuhystenu“ (butschu). Ja wadoni laut kur parahdas, tad minus ūanem ar karogeem un musiku, yukem un lahypami.

Geweherojot to, la lauzineeki pa leelakai dalai loti tizigi un deewabijigi, ari sabeitribas nemaj neaprobescho tizibas eeraschas, lai gan wadoni paschi ihstenibā naw nelahti tizigee. Wairakās beedribu telpās us sapulzes galda atrodas kruzsifits (Kristus tehls pee krusta). Kā dauds sabeiribas lozeklu domā par tizibu un tizibas mahzitajeem — preestereem — skaidri redksam no feloschā atgādiseena: Kahds wezs kanikatijas semneeks, kuršch loikraftia „Tribuna“ sinotajam iisslaidoja, fa nabadsigo lausku ieklitu issuhlschanai un apspeeschani no bagatneelu pujsi latšhu reis wajagot veigtees — pehdigi wehl peemetinaja: „Tizibas mahzitaji nebūt newar par strahdneeku sabeiribam ūhrotees. Mehs pahrwehrscham ewangelija pamata mahzibas darbds un newehlamees nela zita, la tilai sawas teesibas, las mums fa zilwekeem peenahkas. Muhsu sabeiribas atronas Kristus pateefība.“ Dauds weetas ir brihwitiziueeki bijuschi iee, kuri wišpirms dibinajušči īchahdas strahdneeku sabeiribas; wini ir gahjušči pat tik tahlu, fa katotutizigeem aisselegušči sawus behrnus kristit bañizā, bet usmudinajušči tos nest sabeiribu telpās un tur kristit. Sabeiribu ihsta dwehsele Vosko ari ihstenibā

68 milj. puhraveetu), tä tad wiśā Seemel-Afrička waren kohdsfreis dsihwot ap 100 milj. žilwelu. Tilpat dauds ap-mehram warēs dsihwot Deenwidus-Afrička, Kopjemič ar Buru walstím. Seemel- un Deenwidus-Afrička eewehrojomas zauroto, ka tur war dsihwot Indo-Europeeschi (Areeschi). Wiśā karstajā Widus-Afrička tas turpretim pawisam ne-eespeh-jams, stipro drudschu (malarijas) deht, tur Eiropēeis ir neka nestrahbadams ūrgst un wahrgst ar drudscheem un ne-war nekahdi ilgali nodsihwot kā zaurmehrā 3—4 gabus. Widus-Afrička valiks jo projam Negeru seme, tur Eiropēeischi tikai daschus gadus kā tigroni woi eeredni spehj usturetees. Karstā Afrička nu zaurmehrā auglibas fināl ne-war lihdsinates ar Indiju, sevischki Afisindiju jau tapebz, ka tur pa leelalai datai leetus loti nerweenadi lihst, tä kā atgadas beeschi (fausuma deht) bada gadi. Lai gan tro-piskas Afrikas leelums naw masaks par 11—12 mili-kilometru, tomehr tur waram peenent wiśleelais nah-kamiba pus til leelu eedsihwotaju slaitu kā preeksch Indijas, tas buhtu pawisam ap 1000—1200 milj. No wiśā leela Saharas tulsnešča, ja dauds 1—2%, buhs eespeh-jams ar artessiku (strukku) aku palihdsibu mahkligi ap-uhdenot un apstrahdat.

Uz Australiju pahrejot, tad ir tur tas pats heedellis, fāns klimats loti aprobeschō zilwelku nometnu isolatijschānos. Deriga seme ar puelīhds veeteekoschu leetu tur Fauna Deenwidus. Uelsē, Wiltoriā, Kinslendē un pa daļai Deenwidus- Australijas kolonijā, lai gan ari tur labibas rafsha beesshi dabun zeest no fānsuma. Pilnigi veeteekoschi leetus tilkai uz Jaun-Selandes un Tasmanijas salam. Tomehr wiša Australijas deenwidus daļā jau parvisam ap 200 milj. zilwelku, Eiropeeschu vēznahežju mārdes dīshwot, ari karstajā (tropiskajā) Seemei-Australijas daļā ap 100—200 milj. Australeeschu, resp. Malaiju woj Kineseschu, wiša Australijā ap 400 milj. zilwelku, lai gan ta tik par $\frac{1}{3}$ masaka par Eiropu.

(Turpmal beigeß.)

grib buht ne til ween politisks wadonis, bet ari apustulis, kresch farwejos grib tillab isaudset preesch zilnas pret zeetsfirdigajeem lungem, ka ari tikumiga fina labot un pazelt us augstala pakahpeena. Winsch mahja, ka wiseem zilwekeem ka jaw brahkeem buhs dsihwot „brahligi“ un „atturigi“. Smehtdeenas un svehtku deenas Bosko amelle tabakas, pamahzidams sawus heedrus lai nepeedseras un dusmias nerauj noscha is labatas u. t. t. Wisleelako eespaidu us nabaga laudim atlahjuschi tee sprediki — rimas, kuras Kristus tizis usstahdits tihri waj par pirmo sozialistu uu aifrahdits, zit tas loti wisus nabagus un gruhdeenus mihlejis un par to labllahjibu ruhpejees, bagatneelus turpreti nereti nosodijis. Gewehrojot strahdneelu sabeeedribu leelaka waj masala mehrâ religisto ralsturu un tendenzi ari nelahds brihnuns, ka daschâs sabeeedribu telpas lihdsas Martha, Mazzini ja Garibalda tehleem ari karajas Kristus tehs. — Sabeeedribu ahra isplatischanas un augosha wara ir anarkistu isplatischanai stipri ween kaitejuschi, ja daschâs weetâs ir anarkisti ka flauzit noslauzitti.

Pee pilsehtu strahdneelu sabeeedribam peedasas ari eeredni, masali ihpaschneeki, slototaji, studenti un pat profesori. Valermas pilsehtu leelaka dala medizinas studentu sewfischi simpatiski raugas us strahdneelu sabeeedribam. Kahds tee-nessis aistahjās pat no sawa amata, lai pabalstitu sabee-ribu; kahds polizijas eerednis strahdneeleem, kuri ar schahdām tāhbām suhdsibam greejas pee polizijas, dema padomu peedalitees pee sabeeedribam. Bosko un Felice de Giulietta kahdas nedetas atpakał apzeloja wiſu Siziliju, lai sabeeedribu lozelus, kur wajadīgs, pamahzitu un aif-rahditu, kā daschaddos atgadijeends iſturetees un rihkotees. Winus wiſur sauehma loti jaunīgi. Ir gan domajams, ka wineem ir eespēhjams sabeeedribas pehz sāveem eefka-teem un gribas wadit un lozit. Bet wini ir tomehr sabeeedribam dewuſchi padomu nedot polizijai, ja mas tik ween kahdi eespēhjams — eemesla, pret wineem iſleeto waru, t. i. nedarit nela prelikumiga; lai darot tilai taisnibu — un taisniba neatstahschot kauna, bet wedischot pee uſvaras. Ja waldiba ari pat sabeeedribas slehgtu un iſnihainatu, tad tomehr lai neeklarshojotees, bet paleelot mehrenibas robeschās, gan jau strahdneelu uſvaras deena drīhsī auſſchot un us to nebuht wairs neesot ilgi jagaida. Grotte nobibinajusees kahda sabeeedriba, kura ūauzas par „Circulo Savonarola“ un kuras lozelli ir pa leelakai dalaſ ſehraaraltuwo strahdneeli. Schini sabeeedribā kahds bijis garidsneeks, Stefans Dīminis, ūudina mantibas vali-ſhanu kā Kristus mahzibū un strahdneelu sabeeedribas mahzibas dibina us biveles pamatu.

Uf jautajumu, kā gan taisni tagad strahdneelu fabeedribu jautajums, no kura agraki gandrihsī nela nedfirdeja, ir til draudosch tapis, ir atbildams, kā tagad strahdneeli, it sevišķi lauzeneelu alqadschi un kalnrazeji, eeslata apspe- schanas mehru par pilnu un faweenoteem spēkleetm meh- gina behdigā stahwolka nastu nokrānit. Reparelsas mehr- auklas no teesu puses wehl wairat weizina nemeribū un paschaisstahweschanos. Bes peeteekoschi likumiga eemesla ir apzeetinati fabeedribas wadoni. Daschus no teem ap- zeetinaja weenlahrīchi talab, kā laukstrahdneeli, kuri fabe- drību lozelti, pedraudeja atstahtees no darba, ja winu algu nepaaugstīnas; fabeedribas wadonus apzeetinaja ari tapehz, kā tee leedsas išnīhzinat sarkanos karogus u. t. t. Nereit atgadijās ari, kā aiseleDSA noturet fabeedribu sapulzes, lai gan uſ tam nebija nekahda likumiga eemesla. Loti nosīhmigs ir sekošchais atgadijums, kursch notila Rastel- terminijā. Uſ fabeedribu galvenās (zentral) komitejas ušmīdinajumu sapulcējās strahdneelu labwehla Lo Bue pili wairat fabeedribu weetneeli, beedri, gruntsihschapchneeli un leelnomneeli; pirmieje, t. i. strahdneelu fabeedribu aiz- stahroji un beedri pagehreja, lai pahrgrositu nomas nolih- gumus, pee tqm it meerigi iſſkaidrodami, kā wini pee taga- dejām rentes sistēmam neipēhjot nelahdi zaure tilt un no neapskauschamā stahwolka atswabinatees. Gruntsihschapchneeli un leelrentneeli paprekschu schahdam prasījumam pretojās, jo paseminiatās produktu zenas un augstee nodokli jau tā winus deesgan gruhti nospeeschot, bet beidsot wini tomehr padewās un apsolījās nomas buhschanas iahdejadi pah- grosit, kā Widus- un Augšč.-Italijā; bes tam wehl wini iſſkaidroja, kā jaunoſ nolihgumus wini noslehgjshot turpmāt taisni ar strahdneelu fabeedribam. Tuhdāt atskaneja no strahdneelu puses fauzeeni: „Lai dſihwo firmu muhschu Lo Bue! lai dſihwo strahdneelu fabeedribas!” No ſchi atgadijuma gaischi redsams, kā strahdneelu wehleſchanās nav nemas til ūtaņas un breesmīgas, bet wini tilai ilgojas tilt atswabinati no nepanesamā juhga un nastas. Un na- bagā strahdneeleem, wiſpahr semakām lausku ūkhiram nesamais juhgs un nastas ir pahral gruhti. Seme pah- gahjuſe par ihpachunu tilai mas leelgruntneeku rokās, kuri to iſnomā un paſchi pa leelakai dālai jeb gandrihsī tilai dſihwo pilſehtās, sevišķi leelpilſehtās, kuri tee war labali kahrūmā un lihgsmībā dſihwot, nela uſ laukeem. Agraki leelgruntneeli semi iſnomaja taisni ūmēeleem, bet ar laiku eeveesās breesmīgs ūtaņums, ūmes ūhpachneeli semi wairs ūmēnomaja taisni ūmēeleem, kās to apstrah- daja, bet ūmekanteem, widutajeem, kuri tad atkal ūmē

razeji sawus nefejus (carusi) lihds nahwei pehruschi, be ka teesas ic. us to kahdu wehribu greestu. Daschi atswabinajas no schis ta dehwetäs wirssemes pckles zaur behgšchanu, un ta ka nu wini neusdroschinajas atgreftees us dšimteni, ja wineem mas ir dšimtene, tad ari gadu no gada wairojas ubagu, klaibonu un noseedsneeku skaitis. Naw nelahds brihnus, ka sehra apgabalds reds pulkeem behrnu, par kureem teesham ſirbs eefahpas; wiſi ir bahli, ſchauram kruhtim, ſalihkuſchi, eelrituſcham azim, bailigeem, ſarau-tein, jeb multigeem gihmja waibsteem. Daschi laikratſtu ſinotaji redjejuſchi behrnu behdigo likeni, dſirdejuſchi wini ſteneschhanu un waimanas, faka, ka ſchauschalaſ pahrnemot zilwelui, uſſlatoſ wahrgajos puikinas. Kahds no wineem iſſauzas. Tas ir ſtahwollis, las brebz pebz atreevibas! Ir pateji launs eeraudſit paſaules gaifmu tahaſ walſti, kura wehl walda iahda warmahziba! Tahdi apſtalli koſchajā, no dabas bagata Sizilijs, „paſaules dahrſā“, ka ari Sizilijs mehdjs nosaukt. Kas ta par warenu ironiju par „weenoto“, „brihwo“ Italijs!

Gadu no gada gan teek apſoliti pahrgroſſijumi strahd-neeleem, wiſpahrigi ſemalām ſchlikram par labu, bet lihds ſchin wehl mas kas darits. Tagad, kur apſpeetee pa-zehluschi ſawas balfis un ſpehlus ſaweno, lai ſem ſawas tehwijas ſmaidoſchäb debesj wairſ nebuhtu jamirſi bädā, atkal apſola wini ſtahwolka laboſchanu: aifleegſhot algi iſmaljai uſturas weelās, aizelt muiitu us iſwedama ſehra, aprobeschot behrnu darbibu ſehra raktuvēs, paahtrinat daſchus uſſahlus buhwēs darbus, lai laudim buhtu wairak darba, eeriſkot aifdewu kafes, lai iſſargatu ſemneekus no auglotaju nageem, pahrlabot draudſchu waldes kahrtibu un noboklu ſiſtemu, bet maifes weetā — — — us Sizilijs ſuhia karaspelyu. — „Waj ſini ſenti, kur ſeed zitroni un tumſchäb lapas leefmo oranschi?“ Bet „Waj (ari) ſini ſenti, kur ſmol ſemneeli?“

No eeffchjemeſ.

a) Baltijas notikumi.

No Leepkalnes-Oſoleem. Minetais pagasts atro- das Widjemes deenwidus dalā, kahdas 25 werstes no Kolneseſ dſelsſzela ſtažijaſ. Belotajs, kam no Irſhu pasta ſtažijaſ us Wez-Beebalgu jazelo, Leepkalnes-Oſoleem zauri brauzot nedabun nelahdu ſawadu eefpauku. Gar zelimalam ſtahw labi pabeeschi weenlahrſchi ſemneeku zeemati. Leelaka dala ſainneeku ir eegahdajuſees ſewim ari ta ſauktos „wahzſemneekus“ un „lepenizaſ“, tilai ja- noſchelio, ka weenu ſoti wajadſigu ſainneezibas riſku wehl mas ir eegahdajuſchees, t. i. — labibač ſihramo maſchinu, bet wehl arweenu teek tāpat pa wezam reſchgets un meh-tats no weena laktia otrā. — Schi riſku eegahdadi, ſemkopji aiftaupitu dauds laika un puhlinus. — Ar da-bas jaukumeem muhſu pagasts naw bagatigi apbalwots. Welti ſche melleſi pebz kahda eſara waj dſilaſ gramaš, apaugusčas ar ſupleem ſlaifeem ſoleem, kur waretu kahdu brihtinu atpuhſtees, iſnemot kahdas neezigas upi-tes un ſtraujo Ogres upi, kura ka robeschās upe tek gar Čhrgļu pagastu. Weeſiga ſadſihve pee muuſ gluſchi ſwescha leeta, bet ta ſauktos „mahju klubu“ un ihpachbi „krogū preelu“ ir latru ſwehīdeenu pahr pahrim. — Ar noſkumſchanu jadſird no bascheem wezaleem, kuri ſala: „Ko tad muhſu meitina waj dehlinſch mahjās garlaikoſas, lai eet ween us krogū un mahjās lā pasaulē eet.“ Bet ko tad ſhee tur ſanahkuſchi mahjās? — Katri ſwehī-deenu teek no weetigeem krogsineeleem, (kuri pa ſeelaikai datai ir koloniſti) iſſinotis: „To naħlam ſwehīdeen eelsch to muhſ krog, wehn lehl ball pee to rag muſik.“ — Us ſcho wareno klubu nu ſanahkuſchi, bes wezalu uſtraudſibas jaunelki un jaunavas tad nemas deet, ta ka daſchs labi to us wiſeem laikeem ſajuht. — Kuri naw til iſweizigi dejotaji, tee aikal nodarbojas ar biljarda ſiſchanu un tohdu ari naw wiſ gluſchi maſums. Ej til paſſlatees bil-jarda iſtabā, tad redjeſi zik tur naw! 4 jau ſit, 4 ſlaita un ſeels pulks ſtahw ap galdu un wineem wiſeem la de- dſin deg pebz ſpehleſchanas. — Ali, wezali, wezaki! Kas tahdi lai no juhſu lolojuumeem iſnaht? Waj jaunelki un jaunelles newaretu labaki mahjās ſapulzetees un tur go-digalā wiſe laiku pavadi, waj nu dejodami, waj deri-gas grahmataſ un laitralſtus laſidami? Juhsu aibilde jau ſinama: „Kur nu ſchais gruhids laſidams lai nem naudu preeſch grahmataſ un laitralſteem?“ Zik naudinaſ juhſu lolojumi weenā paſčā wakarā krogā neatſtahj us pudeles waj puſdutſcha alus ſpehledami? Waj gan ſcho naudu newaretu labaki minetam noluhsam iſleeto? Al, zik jauki tas buhtu, ſiteem par preelu un paſcheem par ſwehību! — Ir jau ari tahdi, lai gan ſoti maſ, kas sawus walas brihkuſ godigā wiſe iſleeto, par teem teek teikis: ka eſot lepni, lai gan pee pehdejēem lepniiba ſoti moſa mehrā atronama. Al „Oſoleechi“! tad mehſ panahkſim muhſu ſaiminu walſti, kuras muuſ tahti jo tahti daſchā ſinā preeſchā? Atſtahſim „krogū preekus“, laſiſim derigas grahmataſ un laitralſtus, dibinajim beedrihas un bibliotekas un ſentīmees weenoteem ſpehleem pebz ta, kas labi un daſlſchā. Waj mehſ lai ſnauscham, tad jau rihiſ aouſis muhſu tehwu ſemei un wiſue moſtas? Me, modi-

No eelshemes.

a) Baltijas notikumi

No Deep Falnes: Ossoleem. Minetais pagasts atro-

das Widsemes deenwidus dalā, lahdas 25 werstes no
Kolnesees dselszela stazijas. Zelotajs, kam no Irshu
pasti stazijas us Wez-Peebalgu jazelo, Peepkalnes-Oso-
leem zauri brauzot nedabun nelahdu sawadu espaidu.
Gar zelimalam stahw labi pabeeshi weenlahrshi semneelu
zeemati. Leelaka dala fainneelu ir eegahdajusees fewim
ari ta faultos „wahfenneekus“ un „kepenizas“, tikai ja-
noschehlo, ka weenu koti wajadsigu fainneezibas rihlu wehl
mas ir eegahdajusees, t. i. — labibač tihramo maschinu,
bet wehl arweenu teek tapat pa wezam reschgets un meh-
tats no weena laktia otrā. — Scho rihlu eegahdadami,
semkopji aistaupitu dauds laika un puhlinus. — Ar da-
bas jaunkumeem muhsu pagasts naw bagatigi apbalwots.
Welti sche melleši pehz lahda esara waj dsielas gramaš,
apaugusčas ar kopleem slaissteem lokeem, kur waretu
lahdu brihtinu atpuhsteees, ishemot lahdas neejigas upi-
tes un straujo Ogres upi, kura kā robesčas upe tek gar
Ehrgtu pagastu. Weesīga sadisīhwe pee nūms gluschi
swescha leeta, bet ta faulto „mahju klubu“ un ihpaschi
„krogu preku“ ir latru svehtideenu pahr pahrim. — Ar
noslumšanu jadsird no dascheem wezaleem, kuri faka:
„Ko tad muhsu meitina waj dehlinšč mahjās garlaikojas,
lai eet ween us krogu un mahjas kā pasaule eet.“ Bet
ko tad schee tur fanahluschi mahjas? — Katri sveht-
ideenu teek no weetigeem krodsineekeem, (kuri pa leelakai
dakai ir kolonisti) issinots: „To nahlam svehtideen eelsī
to muhs krog, wehn lehl ball pee to rag musit.“ — Us
scho wareno klubu nu fanahluschi, bes wezalu usraudisbas
jaunelki un jaunawas tad nemas deet, ta kā daschs labs
to us wiſeem laikeem sajuht. — Kuri naw til ismeizigi
dejotaji, tee aikal nodarbojas ar biljarda fischanu un
tohdu ari naw wiſ gluschi masums. Ej til paslatees bil-
jarda istabā, tad redseſt zil tur naw! 4 jau fit, 4 slaita
un leels pulks stahw ap galdu un wineem wiſeem la de-
dsin deg pehz spehleshanas. — Ali, wezaki, wezaki! Kas
tahdi lai no juhſu lolojumeem isnahk? Waj jaunelki un
jaunelles newaretu labaki mahjās sapulzetees un tur go-
digalā wijsē laiku pavadit, waj nu dejodami, waj deri-
gas grahmataš un laikrakstus laſidami? Juhſu atbilde
jau finama: „Kur nu ūchis gruhids laids lai nem naudu
preesch grahmataš un laikrakstiem?“ Zil naudinas juhſu
lolojumi weenā paſķā wakarā krogā neatstahj us pudeles
woj pušdutscha alus spehledami? Waj gan scho naudu
newaretu labaki minetam nolužlam iſleito? Al, zit jaunki-
tas buhtu, ziteem par preku un pascheem par svehtibu!

— Ir jau ari tahdi, lai gan koti moſ, las sawus wakas brihschus godigā wihsé isleeto, par teem teek teikis: la eſot lepni, lai gan vee pehdejeem lepniba koti moſā mehrā aironama. Al „Osoleeschi“! lad mehs panahſim muhsu kaiminu walſtis, luras mums tahli jo tahti daschā ſinā preeleſchā? Atſtahſim „krogu preekus“, laſiſim derigas grahmataſ un laitratſtus, dibinaſen beedribas un biblio- tekas un gentifimees weenoteem ſpehleem pehz ta, las labſ un dailſchs. Waj mehs lai fnauscham, lad jau rihtis at- ouſis muhsu tehwu ſemei un wiſur moſtas? Ne, modi-

G l u d i n a j u m i .

„Mahjas Beefs“

ar 1894. gadu uſſahldams fawu 39. gada gahjumu, iſnahk il treſchdeenas pilnigi paſrgrorisitā un paplaſchinatā veidā, pabalſtis no muſhu wiſlabakeem ſprakeem.

„Mahjas Beefs“ lihds ar „Literarisko Peelikumu“ un „Semkopibas Peelikumu“ mafſā tilai:
eekſchēmē:

Bef peefuhtifchanas:	Ar peefuhtifchanu:
par gabu ... 1 rbl. 75 kap.	par gabu ... 2 rbl. 75 kap.
" 1/2 " ... " 90 "	" 1/2 " ... " 40 "

a h r s e m ē s :

par gabu ..... 3 rbl. — kap.

" 1/2 " ..... 1 " 60 "

Lai wiſeem waretu kahrtigi peefuhtit „Mahjas Beefs“, tad zeen. ſaſitajus laipni luhsam ar apſtellejuemeem uſ 1894. gadu paſteigtees.

Apſtellejumi uſ „Mahjas Beefs“ un ſludinojamis fuhtami uſ ſchahdu adreſi: Въ экспедицію газеты „Маясь Виасель“,rop. Pura („Mahjas Beefs“ ekſpedižija Rīga, pēc Petera baſnīzas).

„Mahjas Beefs“ ekſpedižija.

Sobu ſlimneekus

veenemu nedelas deenās no pulſi. 9 rībā lihds 1 pulſi, un no pulſi. 3 lihds 6 rībā pulſi. Sweeneyās un ſwehtdeena deenās no pulſi. 10 lihds 12 pr. pulſi.

Dentifts C. Grosswalds,
Venda (Bubku) eelā Nr. 21, 1 trey.

Schwarzeka muſchā,
14 reſtees no Rīgas, tīs 12. janv. 1894
lopi un inwentars paſrdotī.

Lokals,
bergs alus bodei jeb material-preſchū paſrdotī, ir iſihrejams Abgen ſalnā, Talfu eelā Nr. 6.

Mahja
ar peederigu grunī, 14 puhrweetas aramas ſemes, ar kontraſte ſeejī uſ 18 telosheem gadeem, peenehīgi paſhodama. Japeeprafa pēc K. Robeſchneela, Maſ- Sumpravā, Ratalalna pagātā, Rīgas tuvuūmā, pēc Rīgas-Dwinſlas dſelbſela, netahlu no 13. valtsbūdas.

Tauni zilweki
un ari megalī fungī, ūri grīb mahjīteiſ ſirdneiſibū (graſmatu weſhanu — ſantora darbus), teel no manis, lä jau lihds ſchim pedejos 36 gaed — iſmāzīti par graſmatu medejeem un ayaħħati ar weetam. Mahzibas preefschēmi:

graſmatu weſhana
tirhneiſibū un ſemkopibā, ſorepdondeze daſcharād valoðās, daſcaſtiba (ſalegraſtija) un ziti ſantora darbi. Honorars par 2—3 mehneſeem 50—100 rbl. Weetū uſrahdiſhāna par velti. Ba mahzibas laiku war ari dabut uſturu par 25 rbl. mehneſi.

L. A. Intzé, ſirdneiſibās ſteča ſtolaſis. Žeelaža ſtečnīm eelā Nr. 87, ceptiem Vānu Amatneelu beedribas.

Manā graſmatu paſrdotī dabujama ſchahda jauna graſmata:

Eprediku graſmata

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.

preleſh
wiſam baſnīza ſgada ſwehtdeena
un ſwehtku deenam

no
J. W. Sakranowicz,
Leel-Auzes braudſes mahzibas.

Mafſā 1 rbl. 75 kap.

Ernsts Plates.